

Štefan Füle

Evropský komisař pro rozšíření a politiku sousedství

Inaugurace Smíšeného parlamentního výboru EU- Maroko

*Check Against Delivery
Seul le texte prononcé fait foi
Es gilt das gesprochene Wort*

Smíšený parlamentní výbor EU-Maroko

V Bruselu dne 5. května 2010

Vážený pane předsedo Výboru pro zahraniční věci Evropského parlamentu,
vážený pane předsedo Smíšeného parlamentního výboru EU-Maroko,
vážené poslankyně a poslanci parlamentu Maroka a Evropského parlamentu,
drazí přátelé,

nejdříve bych vám chtěl poděkovat za pozvání k účasti na tomto zahajovacím zasedání Smíšeného parlamentního výboru EU-Maroko. Je mi ctí zastupovat Komisi na tomto zasedání, které považujeme za velmi významné.

Toto zahajovací zasedání představuje klíčovou fází v našem partnerství, jež se začalo rozvíjet od první dohody o spolupráci z roku 1976.

Naše společné přání úzce spolupracovat vedlo k upevnění našich vazeb prostřednictvím uzavření dohody o přidružení, jež vstoupila v platnost v roce 2000. V roce 2005, když EU přijala iniciativu k vytvoření evropské politiky sousedství, Maroko bylo mezi prvními, kdo si uvědomil, že se jedná o nabídku podstatně posíleného partnerství, trvalou nabídku, kde platí „více za více“, a nabídku rozvoje vzájemné spolupráce, pokud jsou naši partneři připraveni ji přijmout. Maroko reagovalo na naše nabídky vypracováním ambiciózního akčního plánu, jenž stanovoval užší spolupráci ve všech klíčových prvcích marockého reformního procesu. Od počátku našeho partnerství jsme učinili pokrok v takřka všech oblastech obsažených v akčním plánu, jako je např. posílený politický dialog, podpora lidských práv a hospodářských a sociálních reforem, zejména s ohledem na zmírňování chudoby a posilování práv žen.

K dalšímu výraznému kvalitativnímu posunu vpřed došlo v roce 2008, kdy jsme se dohodli na společném dokumentu udělujícím Maroku v rámci evropské politiky sousedství „rozšířený status“. Opět to byla první země regionu, jež tento status obdržela, díky čemuž se Maroko dostalo v rámci politiky sousedství na přední místo. Svědčí to rovněž o uznání, jaké u EU budí pokrok, který Maroko učinilo, a zdůrazňovaná ambice přiblížit se Evropě.

„Rozšířený status“ posiluje partnerství prostřednictvím vytyčení nových cílů pro těsnější politické vztahy, postupné přijímání *acquis* Společenství Marokem, začleňování marockého hospodářství do vnitřního trhu, hlubší sektorální spolupráci i výraznější zohlednění lidského rozměru v našich vztazích. Jednou z hlavních iniciativ v rámci rozšířeného statusu bylo uspořádání summitu EU-Maroko. Konal se v březnu v Granadě a byl další ukázkou politického významu, který obě strany přikládají vzájemným vztahům. Summit byl opět potvrzením našich ambicí a privilegované pozice Maroka a jeho postavení coby klíčového partnera EU v oblasti Středomoří a v arabském světě.

Promítneme-li si zpětně těchto bezmála 40 let naší spolupráce a podíváme se na to, čeho jsme dosáhli, myslím, že na sebe můžeme být právem hrdí. Během těchto let jsme vybudovali pevné partnerství, podle mě by se to dalo nazvat i přátelstvím, které je založeno na vzájemné důvěře, otevřenosti a vůli diskutovat o všech otázkách bez ohledu na jejich obtížnost nebo citlivost.

Jak víme, a to i z vlastních zkušeností, přechod se daří realizovat, pouze pokud je prováděn komplexně. Právě takový přístup Maroko konzistentně uplatňuje při odstraňování chudoby, společenském rozvoji či soudních nebo hospodářských reformách. Při všech těchto reformách – od zdravotnictví po obnovitelné energie, od vzdělávání po regionalizaci – jsme byli připraveni marocké úsilí podporovat a poskytnout finanční prostředky a odborné zkušenosti, jež bude náš partner považovat za nutné.

Kromě výše uvedeného se naše spolupráce týkala i podpory obchodu: nedávno, v prosinci loňského roku, jsme završili jednání o zemědělských produktech a o protokolu o urovnávání sporů. Po dosažení dostatečného pokroku v probíhajících

jednáních o obchodu se službami budeme moci učinit další krok a připravit dohodu o prohloubeném a komplexním volném obchodu.

Zatím významně podporujeme Maroko v jeho postupném úsilí o provedení „acquis“ EU do jeho právního systému v řadě oblastí. Jde o další náročný úkol, ale spolu s Marokem věříme, že tento proces je nejrychlejší cestou směrem k modernizaci a zvýšení atraktivity a konkurenceschopnosti země.

V neposlední řadě bych se měl zmínit o velmi intenzivní spolupráci v politických otázkách: Mám na mysli jednak naše široké konzultace ohledně záležitostí společné zahraniční bezpečnostní politiky, jednak významnou spolupráci Maroka s Radou Evropy, ale v obecnějším měřítku také naši velkou podporu reformním snahám Maroka v oblasti lidských práv a základních svobod, reformy justice, role žen ve společnosti i mnoha dalších důležitých oblastech.

Drazí přátelé,

z rozšířeného statusu vyplývá rovněž zřízení smíšeného parlamentního výboru, díky kterému se tady dnes setkáváme.

Od diskusí tohoto smíšeného parlamentního výboru očekává EU mnohé. Zřízení tohoto výboru, prvního v oblasti Středomoří, představuje v našich vztazích skutečný pokrok. Poskytuje totiž fórum pro diskuse a výměny týkající se otázek společného zájmu a posiluje lidský, politický a demokratický rozměr vztahů EU a Maroka. Zástupcům občanů našich zemí se díky tomuto výboru naskýtá příležitost, jak si lépe porozumět a zaměřit se na budoucí spolupráci. Před námi stojí řada výzev: je to mimo jiné hospodářská reforma a tvorba pracovních míst, boj proti extremismu a terorismu, nedovolené přistěhovalectví, stabilizace a rozvoj subsaharské Afriky, podpora kultury lidských práv, konflikt na Blízkém východě či změna klimatu. Těmto výzvám můžeme úspěšně čelit pouze tehdy, budeme-li úzce spolupracovat s partnery a přáteli, jako je Maroko. Současný politický dialog mezi námi, který bude dále rozvíjen v rámci tohoto výboru, ukazuje, že chceme často řešit věci stejným způsobem.

I když jsou právě jmenované otázky velmi důležité, existuje jedna oblast, které není podle mého názoru věnována dostatečná pozornost: kultura. Doufám, že budete moci vyčlenit část svého úsilí na způsoby posílení kulturní spolupráce mezi Marokem a Evropou. Evropská komise již provádí programy, jako je Tempus, Erasmus Mundus či EuroMed Heritage, a několik členských států EU uskutečňuje s Marokem dvoustrannou kulturní spolupráci. Přesto se domnívám, že v této oblasti je prostor pro další aktivity a že vy jakožto zástupci lidu zde můžete přijít se zajímavými podněty.

Má očekávání spojená s budoucími diskusemi v rámci tohoto výboru samozřejmě sahají mnohem dál než jen k jednomu tématu, jakkoliv důležitému. Doufám, že z vaší práce vzejdou myšlenky a komentáře, na které naváže marocká vláda a další instituce EU. Díky přímé vazbě na občany máte jedinečnou možnost vnímat jejich názory na partnerství EU-Maroko a jejich představy o konkrétních výsledcích, jichž má být díky tomuto partnerství dosaženo. Jsem přesvědčen, že tento konstruktivní duch a zájem o výsledky se na práci tohoto výboru projeví.

Považujeme cíle partnerství s Marokem za vysoce ambiciózní. EU bude i nadále, jako již po mnoho let, rozšiřovat svou plnou politickou a finanční podporu reformním prioritám marocké vlády. V tomto ohledu bych rád zdůraznil, že Evropská komise před dvěma měsíci rozhodla o podstatném navýšení ročních příspěvků určených Maroku. Díky 580,5 milionům EUR vyčleněným pro období 2011–2013 Maroko stanulo na první příčce mezi příjemci pomoci EU v rámci celého sousedství (vyjma Palestiny), přičemž uvedená částka představuje nárůst o 20 %. Tyto finanční

prostředky mají sloužit jako podpora provádění „rozšířeného statusu“ a zejména jako podpora pro evropsko-marocké sblížení, kam patří i legislativní oblast a s tím související postupné přibližování Maroka k *acquis* Společenství. Díky těmto prostředkům budeme moci ambiciózní plán stanovený ve statusu proměnit v praktická opatření.

Vážené dámy a pánové,

závěrem bych chtěl říct, že Smíšený parlamentní výbor EU-Maroko, který dnes zakládáte, se stane dalším mezníkem v budování stále bližších a intenzivnějších vztahů mezi Evropou a Marokem. Nemám nejmenších pochyb, že se brzy stane hnací silou naší spolupráce a dalším prvkem důvěry a inspirace v našem partnerství.

Přeji vám mnoho úspěchů ve vaší práci.

Děkuji vám za pozornost.